

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 101

гр. Варна, 06.02.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в закрито заседание на шести февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги Йовчев

Членове: Николина П. Дамянова
Даниела Ил. Писарова

като разгледа докладваното от Николина П. Дамянова Въззивно частно търговско дело № 20233001000020 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 278 и сл. ГПК, образувано по въззивна частна жалба на „Специализирана болница за активно лечение по кардиология– Мадара“ ЕАД- гр. Шумен, представлявано от д-р М.С.С., подадена чрез адв. Д. С. от САК, срещу определение № 203/21.11.2022г., постановено по т. д. № 40/2022г. по описа на Шуменски окръжен съд, с което е оставена без уважение подадена от частния жалбоподател молба вх. № 5295/17.11.2022г. за възстановяване на внесена по сметка на Шуменски окръжен съд държавна такса в размер на 12 986.78 лв., на основание чл. 46 ЗДТ.

В частната жалба се твърди неправилност на обжалвания съдебен акт по съображения, че след изпращане на делото по компетентност на Административен съд– Шумен, няма основание внесената по сметка на Окръжен съд- Шумен да бъде задържана и усвоена. Сочи се също, че съгласно константната практика на ВАС и административните съдилища дължимата държавна такса за разглеждането на делото е в размер на 50 лв. и се изчислява съгласно чл. 2, б. А, т. 2б от Тарифа № 1 към Закона за държавните такси, таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените органи и Министерство на правосъдието. Иска се отмяна на определението и постановяване връщането на сумата 12 986.78лв.- внесената държавна такса за разглеждане на исковата молба.

Частната жалба е подадена в срок, от легитимирано лице, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, при наличие на правен интерес от обжалването и е процесуално допустима.

При постъпването си във ВнАпС жалбата е била нередовна по смисъла на чл. 261, т. 4 ГПК, тъй като държавната такса по преводно нареждане от 01.12.2022г. е била погрешно внесена по набирателна сметка на ВнАпС /за възнаграждения за вещи лица, депозити, гаранции и др./, но в изпълнение на разпореждане № 111/19.01.2023г. на съдията – докладчик, сумата е служебно преведена по транзитната банкова сметка на съда, по която се внасят дължимите държавни такси.

Съставът на ВнАпС, като обсъди съображенията и доводите на частния жалбоподател във връзка с изложените оплаквания и провери данните по делото, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Т.д. № 40/2022г., по описа на Шуменски окръжен съд е образувано по искова молба на „Специализирана болница за активно лечение по кардиология– Мадара“ ЕАД – гр. Шумен, ЕИК 201612434, срещу Национална здравноосигурителна каса – гр. София, чрез директора на РЗОК- гр. Шумен, с която е предявен осъдителен иск за сумата 324 669.60 лв., претендирана като стойност на извършена от ищеца, но незаплатена от ответника лечебна дейност в периода от 01.01.2022 г. до 30.04.2022г. по сключен между страните договор № 270538/20.02.2020г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури, ведно с акцесорна претенция за законна лихва от завеждане на исковата молба.

В изпълнение на дадени указания по чл. 128, т. 2 във вр. чл. 129, ал. 2 ГПК с разпореждане № 160/11.05.2022г., ищецът е представил по делото доказателства за внесена по сметка на ШОС държавна такса в размер на 12 986.78 лв., определена от съда съгласно чл. 1 от Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК.

С определение № 113/27.06.2022г. производството пред ШОС е прекратено и делото изпратено по компетентност на Административен съд – Шумен, по съображения, че приложимият за процесните отношения договор № 270538/20.02.2020г. по чл. 59 ал.1 от ЗЗО между ищеца и НЗОК представлява административен договор по смисъла на чл. 45а от ЗЗО и тъй

като е сключен след 01.01.2019г., компетентен да разгледа спора по изпълнението му е Административен съд- Шумен.

След образувано на настоящото частно производство, с разпореждане № 123/23.01.2023г. е изискана информация от Административен съд- гр. Шумен, за следните обстоятелства: 1./ Образувано ли е и под кой номер административно дело по искова молба вх. № 1927/03.05.2022г. на "Специализирана болница за активно лечение по кардиология- Мадара"- гр. Шумен срещу Национална осигурителна каса, по която първоначално е било образувано т. д. № 40/2022г. по описа на Шуменски окръжен съд, като с определение от № 113/27.06.2022г. делото е изпратено по подсъдност на АС- гр. Шумен; и 2./ зачетено ли е по новообразуваното административно дело плащането на държавна такса по т. д. № 40/2022г. по описа на Шуменски окръжен съд, направено от "Специализирана болница за активно лечение по кардиология-[1]Мадара" - гр. Шумен с платежно нареждане от 27.05.2022г., или на част от таксата и в какъв размер, или от страната е изискано повторно заплащане на дължимата държавна такса за образуване на административно производство, но по сметка на компетентния АС- гр. Шумен.

С писмо от 31.01.2023г., постъпило във ВнапС с вх. № 869/02.02.2023г., е предоставена необходимата информация за обстоятелствата, установени от справка в деловодната система на Административен съд- Шумен, а именно: По искова молба вх. № 1927/03.05.2022г. на „Специализирана болница за активно лечение по кардиология- Мадара“- гр. Шумен срещу Национална осигурителна каса, по която първоначално е било образувано т. д. № 40/2022г. по описа на Шуменски окръжен съд, изпратено по подсъдност на Шуменски административен съд, е образувано адм. д. № 212/2022г. По новообразуваното дело е зачетена платената държавна такса по т. д. № 40/2022г. по описа на ШОС, като от ищеца не е изискано повторно внасяне на държавна такса. В хода на производството по адм. д. № 212/2022г. ищецът е внесъл допълнителна държавна такса в общ размер на 5 239.29 лв. във връзка с изменение на иска, от която, по негово искане по чл. 46 ЗДТ, е възстановена сумата от 5 189.29 лв., представляваща разликата между дължимата държавна такса в размер на 50 лв. и внесената сума.

Въз основа на посочената фактическа установеност въззивният състав намира, че искането за връщане на платената от частния жалбоподател

държавна такса е частично основателно, съгл. чл. 46 от Закона за държавните такси (ЗДТ), по следните съображения:

Първоинстанционният съд правилно е приел в обжалваното определение, че в случая държавната такса не е събрана без основание.

Съгласно чл. 3 от ЗДТ таксата се заплаща при предявяване на искането за извършване на действието и/или при издаване на документа, за който се заплаща такса. Това правило е възпроизведено в разпоредбите на чл. 71, ал. 1 чл. 76 ГПК.

По силата на чл. 46 ЗДТ недължимо платените държавни такси се връщат по искане на заинтересованата страна. По приложението на този текст е формирана трайна съдебна практика, която определя в кои случаи сумите са недължимо платени и в кои те се дължат и не подлежат на връщане на заинтересованата страна – това са недължимо платените държавни такси, т.е. само таксите, по които исково или охранително производство не е било образувано или таксите са били събрани въпреки, че ищецът е бил освободен от заплащането им, както и надвнесените такси. Извън посочените случаи, независимо какъв е изходът по делото, платената по него държавна такса не подлежи на връщане.

В случаите, при които делото, по което е заплатена държавна такса по сметка на първоначално сезиран съд, който не е компетентен да се произнесе по спора по силата на правилата за подсъдност, и делото е изпратено по подсъдност на друг съд / независимо дали с обща компетентност или специална такава, с каквато разполагат административните съдилища/, ако заплатената държавна такса е зачетена и не е изискано повторното ѝ внасяне, тя не подлежи на връщане от сметката на първоначално сезирания съд.

Предвид предоставената информация от деловодната система на АС-Шумен във връзка с новобразуваното административно дело, по него е зачетена платената държавна такса по т. д. № 40/2022г. по описа на ШОС, като от ищеца не е изискано повторно внасяне на държавна такса при образуване на административното производство. В хода на производството лечебното заведение е заплатило допълнителна държавна такса в размер на 5 239.29 лв. на друго основание – прибавяне на нов период към заявления с исковата молба и допълнителни стойности на извършена от ищеца, но незаплатена от ответника лечебна дейност, от която сума е задържана от

Административен съд – Шумен само сумата 50 лв., а останалата част е възстановена като недължимо платена на основание чл. 46 ЗДТ.

Установява се обаче третата от хипотезите, при които недължимо платената държавна такса се връща по искане на заинтересованата страна, а именно надвнасяне на държавна такса.

Тъй като приложимият за процесните отношения договор № 270538/20.02.2020г. по чл. 59 ал.1 от ЗЗО между ищеца и НЗОК представлява административен договор по смисъла на чл. 45а от ЗЗО, а повдигнатият с искова молба вх. № 1927/03.05.2022г. спор е относно изпълнението на същия съгласно чл. 19 ж, ал. 2 АПК, производството се провежда по реда на чл. 19ж, ал. 2 от АПК вр. Дял трети от АПК " Производство пред съд". Дължимата по този спор държавна такса не се определя по Тарифа за държавните такси, които се събират от съдилищата по ГПК, като процент от цената на иска, а по Тарифа № 1 към Закона за държавните такси за таксите, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерство на правосъдието – чл. 2, б. А, т. 2б от Тарифата, и тъй като ищецът е юридическо лице, същата е в размер на 50лв.

Следователно внесената държавна такса надвишава законоустановения размер на дължимата държавна такса от 50 лв. Сумата 12 936.78 лв., представляваща разликата над сумата 50 лв. до внесената по сметка на ШОС сума от 12 986.78лв., е недължимо платена и подлежи на връщане по посочената от молителя банкова сметка.

Поради противоречивите правни изводи на двете съдебни инстанции относно наличието на предпоставките по чл. 4б от ЗДТ обжалваното определение следва да се отмени частично, като се постанови друго съобразно изводите на въззивната инстанция. В останалата част, с която е отказано връщането на сумата 50 лв., определението на ШОС следва да се потвърди.

Воден от горното и на основание чл. 278 ГПК вр. чл. 4б ЗДТ, ВнАпС, ТО, III- ти състав

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определение № 203/21.11.2022г., постановено по т.д. № 40/2022г. по описа на Шуменски окръжен съд, в частта, с която е оставена без уважение молба вх. № 5295/17.11.2022г., подадена от „Специализирана болница за активно лечение по кардиология– Мадара“ ЕАД гр. Шумен, представлявано от д-р М.С.С., чрез адв. Д. С. от САК, за възстановяване на внесена по сметка на Шуменски окръжен съд държавна такса за сумата 12 936.78 лв. / от общо внесена сума от 12 986.78лв. с преводно нареждане от 27.05.2022г./, на основание чл. 4б ЗДТ, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ДА СЕ ВЪРНЕ на молителя „Специализирана болница за активно лечение по кардиология – Мадара“ ЕАД, ЕИК 201612434 със седалище и адрес на управление гр. Шумен, ул. „София“, № 24, вх. 1, ет. 1, ап. 3, представлявано от М.С.С., сумата 12 936.78 лв. /дванадесет хиляди деветстотин тридесет и шест лева и седемдесет и осем ст./, представляваща надвнесена част от държавна такса с преводно нареждане от 27.05.2022г. по сметка на Шуменски окръжен съд, на основание чл. 4б ЗДТ, чрез превеждане на сумата по банковата сметка на молителя в „УниКредит Булбанк“, посочената в молба за възстановяване на държавна такса с вх. № 5295/17.11.2022г..

ПОТВЪРЖДАВА определение № 203/21.11.2022г., постановено по т.д. № 40/2022г. по описа на Шуменски окръжен съд, в останалата част.

Определението подлежи на касационно обжалване пред Върховния касационен съд, при условията на чл. 280 от ГПК, в частта, с която е потвърдено първоинстанционното определение за отказ за възстановяване на държавна такса, на основание чл. 4б ЗДТ, в едноседмичен срок от връчването му на жалбоподателя.

В останалата част определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____